

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának Kutatásetikai Szabályzata

A Károli Gáspár Református Egyetem, 25/2026. (III.26.) sz. szenátusi határozattal elfogadott Kutatásetikai Szabályzata (a továbbiakban: Egyetemi Szabályzat) 29. §-ában foglalt felhatalmazás alapján, a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara (a továbbiakban: Kar vagy ÁJK) a következő Kutatásetikai Szabályzatot (a továbbiakban: Szabályzat) alkotja:

I.

Általános rendelkezések

1. § (1) Jelen Szabályzat hatálya kiterjed minden, az ÁJK és az az Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola működési körén belül kutatási tevékenységet folytató vagy kutatási tevékenységben részt vevő oktatóra, kutatóra, hallgatóra, vendégoktatóra, vendégkutatóra, vendéghallgatóra, a Karon működő kutatócsoportokra, kutatóműhelyek tagjaira, a kutatásokban közreműködőkre (a továbbiakban együtt: kutató), valamint a kutatások egyéb résztvevőire.

(2) A Szabályzat célja a Kar kutatásetikai engedélyezési eljárásaira, illetve az Egyetemi Szabályzat által vagy annak értelmében a Kari Kutatásetikai Bizottságra (a továbbiakban: KKB) ruházott feladatok ellátásának rendjére vonatkozó szabályok meghatározása, valamint a KKB működésének szabályozása.

(3) Jelen Szabályzat végrehajtása során, a Szabályzat rendelkezésein túl figyelemmel kell lenni különösen az Egyetemi Szabályzat, továbbá az annak 3. §-ában hivatkozott hazai és nemzetközi normák, valamint az Egyetem egyéb hatályos szabályzatai és utasításai rendelkezéseire.

(4) A Szabályzatban vagy annak végrehajtása során használt fogalmakra az Egyetemi Szabályzat 4. §-ában meghatározott értelmezéseket kell alkalmazni.

II.

A Kari Kutatásetikai Bizottság

2. § (1) A Karon a kutatásengedélyezési feladatokat, valamint az Egyetemi Szabályzat 26. §-ának megfelelően esetileg átruházott kutatásetikai és kutatásintegritási feladatokat a KKB látja el.

(2) A KKB-nek három tagja van. A KKB tagja azon oktató vagy kutató lehet, aki a Károli Gáspár Református Egyetemen (a továbbiakban: Egyetem) foglalkoztatási jogviszonyban áll, rendelkezik habilitációval és a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 26. § (3) bekezdése szerinti nyilatkozatában a Károli Gáspár Református Egyetemet jelölte meg a jog- és államtudomány területén.

(3) A KKB elnöke és egyben egyik tagja hivatalból a nemzetközi és tudományos dékánhelyettes.

(4) A KKB további tagjait a Kari Tanács választja. Nem lehet tag a dékán, valamint az Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola vezetője.

(5) A KKB elnöke és tagjai számára a Kari Tanács megbízólevele hároméves megbízásra adható ki.

(6) A KKB szükség szerint külső vagy belső szakértőket is bevonhat olyan ügyek elbírálásába, kezelésébe, amelyek megítélése, a jellegüknél, összetettségükönél fogva speciális szaktudást igényel. Az eljárásba bevont külső vagy belső szakértő szavazati joggal nem rendelkezik.

3. § (1) A KKB tagjaként, illetve a 2. § (6) bekezdésében meghatározott szakértőként nem járhat el a kutatásengedélyezési, illetve más, egyedi kutatás-észtikai, kutatásintegritási ügyben érintett kutatás vezetője vagy más közreműködője, ezen személyek közeli hozzátartozója, doktorandusz hallgató érintettsége esetén annak témavezetője, valamint az, akitől az ügy elfogulatlan és tárgyilagos megítélése bármely okból nem várható.

(2) Az (1) bekezdésben szabályozott összeférhetlenségi okról az érintett haladéktalanul köteles a KKB elnökéhez írásbeli bejelentést tenni.

4. § (1) A KKB munkájának adminisztratív támogatását a dékán által kijelölt titkár (a továbbiakban: titkár vagy a KKB titkára) látja el.

(2) A titkár feladata a KKB ülések előkészítése, az ülésről készült jegyzőkönyv vezetése, a KKB-hoz beérkezett kutatás-észtikai engedélyezési kérelmek formai előszűrése, kezelése, a kutatás-észtikai engedélyek és a KKB egyéb iratainak iktatásáról és a nyilvántartásról való gondoskodás.

5. § (1) A KKB a beérkezett kérelmek, ügyek által kívánt gyakorisággal, de legalább félévente ülésezik.

(2) A KKB ülései nem nyilvánosak, de saját hatáskörben hozott döntése alapján nyilvános ülést is tarthat.

(3) A KKB személyes részvétellel vagy elektronikus eszközön keresztül tanácskozhat, valamint a személyes tárgyalásra a tag vagy a szakértő elektronikus eszközön keresztül is bejelentkezhet, azzal, hogy az ülést minden esetben az adatbiztonsági feltételeknek megfelelően szükséges megszervezni és megtartani. Az ülés nem helyettesíthető elektronikus szavazással.

(4) A KKB üléseit úgy kell összehívni, hogy a tárgyalandó ügyek megismerésére legalább öt munkanap álljon a tagok rendelkezésére.

(5) A KKB határozatképes, ha tagjainak több, mint a fele az ülésen jelen van, és – a 3. § (1) bekezdésének rendelkezését is figyelembe véve – szavazni jogosult.

(6) A KKB döntését nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza.

(7) A KKB a jogokat vagy kötelezettségeket keletkeztető döntéseit határozat formájában hozza meg, míg a jogot vagy kötelezettséget nem keletkeztető döntéseiről állásfoglalást ad ki.

(8) A KKB döntései nyilvánosak.

6. § A KKB feladata:

a) a Karon folyó kutatások Jelen Szabályzatnak, az Egyetemi Szabályzatnak, a vonatkozó egyéb hazai és nemzetközi normáknak való megfelelés szempontjából történő előzetes vizsgálata, a vizsgálatnak megfelelő határozat meghozatala továbbá szükség esetén elvi jellegű állásfoglalás kibocsátása;

b) a Karon folyó kutatások figyelemmel kísérése, a kutatások Jelen Szabályzatnak, az Egyetemi Szabályzatnak, a vonatkozó egyéb hazai és nemzetközi normáknak való megfeleltetése céljából. E hatáskörében eljárva a KKB a kutatással kapcsolatban a kutatásvezetőtől tájékoztatást kérhet, adatokat, információkat, dokumentumokat, szükség esetén kutatási záró beszámolót kérhet be;

c) kutatás-észtikai panaszok, beadványok és egyéb integritási ügyekben való eljárás, amennyiben az EKB – az Egyetemi Szabályzat 26. §-ában foglaltak szerint – az adott panasz, beadvány kezelését, vagy egyéb integritási ügyben való eljárást a KKB-ra esetileg átruházza;

- d) a hivatalból tudomására jutott kutatásetikai, vagy a kutatásintegritást sértő tevékenység gyanúja esetén vizsgálat lefolytatásának kezdeményezése az EKB felé;
- e) a c) pontban foglaltakon túl hozzá beérkezett kutatásetikai panasz továbbítása az Egyetemi Kutatásetikai Bizottsághoz; ez esetben, hatáskör hiányában a KKB a panaszt, beadványt, annak összes mellékletével együtt érdemi vizsgálat nélkül átteszi az Egyetemi Kutatásetikai Bizottsághoz;
- f) a hozzá tájékoztatás céljából megküldött kutatásetikai panasz nyilvántartásba vétele;
- g) kutatásetikai, kutatásintegritási témájú normaalkotás kezdeményezése a dékán vagy az Egyetemi Kutatásetikai Bizottság felé;
- h) egyéb, az Egyetemi Szabályzat 26. §-ában foglaltak alapján az Egyetemi Kutatásetikai Bizottság által a KKB-ra eseti jelleggel átruházott feladatok ellátása, ezek keretében a szükséges eljárások lefolytatása, határozathozatal vagy állásfoglalás kibocsátása.

III.

A kutatásetikai engedélyezési eljárás

7. § (1) A kutatásetikai engedélyezési eljárás célja a Karon folyó kutatások előzetes etikai, adatvédelmi és integritási vizsgálata, az egyetemi és európai normákkal való összhang megteremtése.

(2) Kutatásetikai engedélyt kell kérni minden olyan kutatás esetében, melyben a kutató az Egyetem vagy a Kar nevének felhasználásával, egyetemi affiliációval végzi a kutatást, és a kutatás során

- a) emberekkel kerül kapcsolatba,
- b) más által összegyűjtött, de emberekre vonatkozó, személyes adatokat kezel,
- c) a múlt társadalmainak emberi maradványaival kerül kapcsolatba.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállása esetén sem kötelező a kutatásetikai engedély megszerzése, ha

- a) a kutatás tartalma vagy a kutató egyéb intézményi kötődése miatt valamely hazai vagy nemzetközi kutatásetikai bizottság a kutatáshoz már korábban kutatásetikai engedélyt adott,
- b) kutatás kizárólag anonimizált adatok másodelemzésével történik, amelyek esetén a személyazonosság felfedése kizárt,
- c) a kutatás kizárólag nyilvános adatok (publikációk, közzétett források) elemzésén alapul,
- d) a kutatás alap-, osztatlan vagy mesterképzési, valamint szakirányú továbbképzési szakdolgozat vagy diplomamunka (a továbbiakban: szakdolgozat) elkészítéséhez, műhelymunka kutató- és projektóráinak keretében vagy egyéb órai keretek között zajlik. Ezekben az esetekben a közreműködő hallgatóknak kutatásetikai nyilatkozatot kell aláírniuk arról, hogy a b) vagy a c) pontban rögzített feltételek nem állnak fenn. A felelős témavezetőnek, illetve oktatónak az aláírt nyilatkozatokat a kutatás lezárultát követő vizsgaidőszak végéig, vagy – ha a kutatás tovább tart – a személyes adatok kezelésének befejezéséig kell megőriznie, majd gondoskodnia kell azok megsemmisítéséről. Szakdolgozat esetén, amennyiben a szakdolgozat nem került titkosításra, a szerzőnek nyilatkoznia kell arról, hogy a szakdolgozat részben vagy teljes egészében tehető nyilvánossá,
- e) a kutatásra TDK, OTDK vagy bármilyen hallgatói ösztöndíj keretében alap-, osztatlan vagy mesterképzéshez kapcsolódóan kerül sor, és a kutatásetikai engedély megszerzését a folyamat során nem írják elő, azonban ezekben az esetekben is kötelező a kutatásetikai nyilatkozat kitöltése és megőrzése a pályázat, illetve versenyfolyamat lezárultát (beleértve az ellenőrzési időszakot is) követő félév végéig, vagy – ha az tovább tart –, a személyes

adatok kezelésének befejezéséig. Az e pontban meghatározott időszakot követően a témavezetőnek, oktatónak gondoskodnia kell a kutatásetikai nyilatkozat megsemmisítéséről.

8. § (1) A kutatásetikai engedélyeztetési eljárás kérelemre induló eljárás, melyet a kutatásvezető kezdeményezhet a KKB kari honlapon és az EKB Kutatásetika menüpontjában nyilvánosságra hozott e-mail címére (kutatasetika.ajk@kre.hu) eljuttatott kérelemmel, továbbá az Egyetemi Szabályzat 35. §-ában meghatározott kapcsolódó dokumentumok benyújtásával. A dokumentumok benyújtására minden esetben elektronikus formátumban kerül sor. A beérkező dokumentumokat iktatni szükséges. Az eljárással kapcsolatos további információk az Egyetem központi honlapján, a KUTATÁS mappa Kutatásetika almappájában található.

(2) A kérelem kutatásetikai engedélyéhez az űrlapot magyar nyelven kell benyújtani a KKB-hoz. A mellékleteket magyar nyelven, valamint azon a nyelven kell benyújtani, amilyen nyelven azt a kutatásban közreműködők közzé kívánják tenni, és amilyen nyelven azt a résztvevők megkapják.

(3) A kérelmet a kutatás megkezdése előtt legkésőbb 30 nappal kell benyújtani.

(4) A kérelem elbírálási ideje 30 nap, amelybe a hiánypótlásra nyitva álló idő nem számít bele.

(5) A kutatás során adatgyűjtés csak elfogadott kérelem esetén indítható.

(6) A KKB-hoz beérkező dokumentumokat a KKB titkára formai szempontból ellenőrzi. Formai hiba esetén a titkár 3 munkanapon belül hiánypótlásra szólítja fel az érintett kutatásvezetőt.

(7) A hiánypótlásra rendelkezésre álló határidő maximum 15 nap.

(8) Amennyiben a kutatásetikai engedélyezési kérelem formai szempontból megfelelő, a KKB titkára a KKB elnökénél kezdeményezi a kérelem KKB általi érdemi vizsgálatát

9. § (1) A kutatások kutatásetikai engedélyezése során a KKB vizsgálja, hogy

a) a kutatás megkezdését megelőzően készült-e a kutatásra vonatkozó kutatásetikai nyilatkozat, és az megfelel-e az Egyetemi Szabályzat 38. §-ában foglalt rendelkezéseknek;

b) a kutatással összefüggésben készült-e az Egyetemi Szabályzat 39. § (1) bekezdésének megfelelő kockázatkezelési terv, illetve kockázatfelmérési és kezelési űrlap. A kockázatfelmérés kitér-e a kutatókat és a kutatás közreműködőit érő esetleges veszélyekre és az ezek elkerülése érdekében tett előzetes intézkedésekre;

c) a kutatás közreműködői a kutatás előkészítése során vizsgálták-e az érdekösszeütközéseket és ezek hatásait. Érdekösszeütközés különösen, ha

ca) a kutatás támogatója a kutatás bizonyos eredményében érdekelt,

cb) a kutatásban közreműködő egyes partnerek, hatóságok érdekeltek bizonyos eredményekben,

cc) a kutatás résztvevői érdekeltek valamilyen sajátos eredményben;

d) a kutatás közreműködői, a kutatással érintett személyes adatok vonatkozásában előkészítették, illetve megtették-e az európai és hazai szabályozásoknak - különösen a GDPR előírásainak és az Egyetem Adatkezelési és Adatvédelmi Szabályzata rendelkezéseinek – megfelelő adatvédelmi intézkedéseket. A személyes adatok kezelése során – az Egyetemi Szabályzat 11. § (1) bekezdésében meghatározott szempontokat kell alkalmazni.

e) a kutatás közreműködői – a d) pontban foglaltakra is figyelemmel – készítettek-e adatkezelési tervet, amely tartalmazza az adatkezelés jogalapját, a kezelt személyes adatok körét, az adatkezelés módját, az érintettek jogérvényesítését biztosító intézkedéseket, valamint a személyes adatok védelmével kapcsolatos intézkedéseket. Vizsgálja, hogy az adatkezelési tájékoztatót, és azt az adatvédelmi tisztviselővel véleményeztették-e. Vizsgálja továbbá, hogy az adatkezelési terv megfelel-e az Egyetemi Szabályzat 37. §-ában

foglaltaknak. Az adatkezelési tervet és az adatkezelési tájékoztatót csatolni kell a kutatásetikai engedély iránti kérelemhez;

f) a tudományos értékű adatok kezelésének tervezésekor készítettek-e a kutatásban közreműködők az Egyetemi Szabályzat 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő előzetes leírást arról, hogy milyen tudományos értékű adatok gyűjtésére kerül sor a kutatás során;

g) a KKB jogosult a döntés meghozatalához szükséges egyéb dokumentációt is bekérni.

10. § (1) A KKB-hoz beérkezett engedélyezési kérelmeket a KKB titkára, a 8. § (6)-(9) bekezdésében foglaltaknak megfelelően ellenőrzi, kezeli.

(2) A KKB az Egyetemi Szabályzat 11. §-ában foglalt szempontok alapján vizsgálja, hogy a kutatás előzetesen megfelel-e a kutatásetikai szempontoknak.

(3) A KKB eljárására, ülésére és döntéshozatalára a II. fejezetben foglaltak az irányadók.

(4) A KKB engedélyezési kérelemmel összefüggő határozata lehet:

a) engedélyező,

b) elutasító.

(5) A kérelemnek helyt adó döntés határozati formájú, iktatószámmal ellátott kutatásetikai engedély.

(6) Az elutasító döntés iktatószámmal és részletes indokolással, esetlegesen a sikeres benyújtáshoz adott iránymutatással ellátott határozat. Elutasító döntés esetén a kérelem, az elvárt kiegészítésekkel, módosításokkal ismételten előterjeszhető.

(7) A döntés elleni jogorvoslat az Egyetemi Kutatásetikai Bizottsághoz terjeszhető elő.

11. § Az engedélyezett kutatási tevékenység befejezését követően a kutatásvezető záróbeszámolót készít, amelyet a KKB bekérhet.

IV.

A KKB egyéb kutatásetikai és kutatásintegritási feladatai

12. § (1) Ha az EKB adott kutatásetikai vizsgálat lefolytatásának jogát és kötelezettségét – az Egyetemi Szabályzat 26. §-ában foglaltak szerint – egy adott ügyben a KKB-ra átruházza, vagy abban a KKB közreműködését írja elő, a KKB vizsgálatának lefolytatására és az eljárási határidőkre az Egyetemi Kutatásetikai Szabályzat előírásai az irányadók.

(2) E körben a KKB a szükséges kutatásintegritási eljárást lefolytatja; e vizsgálat során az EKB felé, az EKB iránymutatásának megfelelően jár el.

13. § A 6. § d) pontjában meghatározott esetben a KKB, az általa hivatalból észlelt kutatásetikai vagy kutatásintegritást sértő tevékenység gyanújára vonatkozó panaszt, annak mellékleteivel együtt, az Egyetemi Kutatásetikai Bizottság eljárásának kezdeményezése céljából megküldi az Egyetemi Kutatásetikai Bizottság hivatalos e-mail címére. Ebben az esetben a panaszt, beadványt, mellékleteivel együtt a KKB titkára iktatja.

14. § Az ÁJK működési körén belül megvalósuló kutatásokkal kapcsolatos kutatásetikai vagy kutatásintegritást sértő cselekmény gyanúja esetén a gyanúra vonatkozó panaszt, beadványt és azok mellékleteit a 6. § e) pontjában meghatározott esetben (a KKB hatáskörének hiányában) tájékoztatás céljából meg kell küldeni a KKB részére. Ebben az esetben a kutatásetikai vagy kutatásintegritást sértő cselekmény észlelője jogosult és köteles az Egyetemi Kutatásetikai Bizottság kutatásetikai felülvizsgálati eljárását kezdeményezni.

15. § A KKB egyéb feladatot is elláthat, ha az Egyetemi Kutatásetikai Bizottság az adott feladatot – az Egyetemi Szabályzat 26. §-ában foglaltak szerint – a KKB-ra átruházza.

V. Kapcsolat az Egyetemi Kutatásetikai Bizottsággal

- 16. §** (1) A KKB évente írásos beszámolót küld az Egyetemi Kutatásetikai Bizottság részére.
(2) Etikai vétség, kutatásintegritás megsértése esetén a bejelentést, a 13. és 14. §-okban meghatározottak szerint az Egyetemi Kutatásetikai Bizottság felé továbbítja.
(3) A KKB az Egyetemi Kutatásetikai Bizottság iránymutatásait köteles beépíteni saját gyakorlatába.

VI. Nyilvántartás

- 17. §** (1) A kutatásetikai ügyekben keletkezett döntések, egyéb, kapcsolódó iratok a KKB nyilvántartásában kerülnek rögzítésre. A nyilvántartás vezetése a KKB elnökének irányításával a titkár feladata. A titkár eljárását a 4. § (2) bekezdése, a 8. § (6)-(9) bekezdése, valamint a 13. § szabályozzák.
(2) A benyújtott kérelmek a Poszeidon Irat és Dokumentumkezelő Rendszerben (a továbbiakban: Poszeidon) kerülnek iktatásra, majd a rendszer által generált iktatószám mögé feltöltésre. A hiánypótlások esetében ugyanez a teendő, azzal a különbséggel, hogy azok a kérelem iktatási főszámának alszámára kerülnek.
(3) A KKB jegyzőkönyvei elektronikus és nyomtatott formában is iktatásra kerülnek. A Poszeidonba az aláírással rendelkező, végleges változat digitalizált képe kerül feltöltésre.
(4) A jegyzőkönyvek és a határozatok aláírással rendelkező papíralapú példányainak megőrzését a Dékáni Hivatal biztosítja.

VII.

Záró rendelkezések

- 18. §** (1) A Kari Tanács által 2026. május 13. napján tárgyalta és a 70/2026 (V.13.) számú Kari Tanácsi határozattal elfogadott Szabályzat 2026. június 1-jén lép hatályba.
(2) A jelen Szabályzatban nem szabályozott kérdésekben az Egyetemi Szabályzat rendelkezései az irányadók.